Kultur
och samhällsutveckling

Examensarbete 180 HP

Youmo: *En informationskälla om sexualitet riktad till unga nyanlända i Sverige*

En kritisk diskursanalys

Författare: Sara Hatakka och Yasin Rezai

Handledare: Jens Lerblom

Halmstad 2022-01-06

HÖGSKOLAN
I HALMSTAD

Abstract

Sedan flyktingkrisen 2015 har det skett ett pågående arbete med att förstärka informationsinsatser om sexuell hälsa riktade till unga nyanlända. *Youmo* etablerades som koncept för att nå denna målgrupp och vårt arbete syftar till kritiskt granska och analysera sexualitetsdiskurser på Youmo.se. Genom att använda en kritisk diskursanalys av Norman Fairclough är vår ambition att synliggöra hur *Youmo* konstitueras och konstituerar sexualitetdiskurser samt att undersöka diskurserna är relaterade till begreppet ideologi. Resultatet identifierar en kulturell, psykologisk, rättslig, biologisk och hälsofrämjande diskurs varav den kulturella och hälsofrämjande är de mest dominanta. De identifierade diskurserna är ideologiska. Konceptet om att nå målgruppen startade från ett politiskt initiativ och innehållet visar på en idealisering av den svenska synen på sexualitet. *Youmo* utsätter även unga nyanlända som tar del av informationen för rasifierade och sexualiserade föreställningar eftersom dem särskiljer kulturella grupper med etniska markörer genom att etablera två hemsidor.

Innehållsförteckning

1.INLEDNING 3

1.2 PROBLEMFORMULERING 4
1.3 ANALYTISKA BEGREPP 5
1.4 SYFTE 7
1.5 FRÅGESTÄLLNINGAR 7
1.6 KÄLLMATERIAL 8
1.7 AVGRÄNSNING 9

2.TIDIGARE FORSKNING 9

2.1 SEXUALITETENS HISTORIA 9
2.2 SÄKERT SEX, OSÄKRA IDENTITETER 10
2.3 SOCIOPOLITISKA INFLUENSER PÅ SEXUALUNDERVISNING 11
2.4 SEXUELLA RÄTTIGHETSDISKURSER OCH RADIKAL SEXUALPOLITIK 12
2.5 DISKURSER OM SEXUALITET I LÄROPLANS DOKUMENT OM SEXUALUNDERVISNING 13
2.6 EN KRITISK DISKURSANALYS AV SEXUALUNDERVISNING 14
2.7 SEX OCH RELATIONSKUNSKAP FÖR UNGA MIGRANTER 15
2.8 ATT UPPFATTAS SOM ETT POTENTIELLT HOT 15

3. TEORETISKT RAMVERK 16

3.1 KRITISK DISKURSANALYS SOM TEORETISK UTGÅNGSPUNKT 17

4. KRITISK DISKURSANALYS SOM METOD 18

4.1 TEXT 18
4.2 DISKURSIV PRAKTIK 18

5.TILLFÖRLITLIGHET OCH ÄKTHET 19

5.1 URVAL 20

6. TEXTUELL ANALYS PÅ SVENSKA 20

6.1 TEXTENS FORM 20
6.2 VOKABULÄR 22
6.3 INTERPERSONALITET OCH MODALITET 24
6.4 IDEATIONELL FUNKTION 26

7. TEXTUELL ANALYS PÅ DARI 27

8. DISKURSIV PRAKTIK 30

8.1 INTERDISKURSIVITET 30
8.2 TEXTPRODUKTION 33
8.3 INTERTEXTUALITET 34
8.4 IDEOLOGI 36

9. DISKUSSION 37

10. RESULTATDISKUSSION 41

11. FÖRSLAG TILL VIDARE FORSKNING 44

12. REFERENSER 44

1.Inledning

Under “flyktingkrisen” 2015 kom stora migrationsströmmar till Sverige där 162 877 människor sökte asyl i Sverige. Av dessa var 70 384 barn och 35 369 var ensamkommande under 18 år, 93% pojkar och 7% flickor. De flesta kom från länder som Syrien och Afghanistan men det kom även människor från Eritrea, Somalia, Irak (UMO 2016, s. 3). Under samma tidsperiod skedde en incident under en nyårsnatt i Köln, Tyskland där unga män med migrantbakgrund sexuellt ofredade kvinnor. En liknande incident skedde under en ungdomsfestival i Stockholm, Sverige.

Incidenterna har väckt uppmärksamhet i media och föranlett ett större fokus på unga män som ett potentiellt hot, där deras maskulinitet och sexualitet har tagit en särskilt framträdande plats. Två antagande som framträder i offentliga och politiska debatter är relaterade till kön, sexualitet och kultur. Den första är att unga nyanländas sexualitet och könsuppfattning är knuten till deras kulturella ursprung, och den andra är att migranter behöver inhämta kunskap om ”svenska” värderingar om sex, kön och jämställdhet. Detta är inget nytt fenomen utan Europa har länge präglats av föreställningar där unga män med migrantbakgrund betraktas som ett potentiellt hot. Enligt Herz har föreställningarna under 2000-talet övergått till att beröra unga muslimska där dem betraktas som farliga (Herz 2021, s 179–180).

För att upptäcka hur diskurser formas om sexualitet i förhållande till migration kommer vi i detta examensarbete göra en kritisk diskursanalys på en digital informationskälla som riktar sig till unga nyanlända i Sverige. Tidigare forskare har genomfört diskursanalyser inom området sexualitet på exempelvis undervisningsmaterial, populär- och vetenskaplig litteratur, läroplans dokument, debatter och historiska texter. År 2021 publicerades även en antologi som tar ett brett grepp på temat sexualitet och migration. I

detta arbete kommer vi däremot undersöka hur diskurser om sexualitet är konstituerad och konstituerande på webbsidan Youmo.se. Dessutom kommer vi att granska hur makten uttrycks genom språket som bidrar till att etablera och upprätthålla maktrelationer. Detta gör vi genom att undersöka innehållet på *Youmo* samt vilka normer och värderingar som de förväntas lära sig om sexualitet i ett svenskt samhälle. Arbetet har till stor del inspirerats av Pernilla Ouis som är professor i socialt arbete, och som har forskat mycket inom ämnet sexualitet och migration.

1.2 Problemformulering

Vår problemformulering tar utgångspunkt vid det höga flyktingmottagandet år 2015 eftersom det var i detta skeende migration och sexualitet började aktualiseras i den svenska samhällsdebatten. Pernilla Ouis menar att ämnet sexualitet och migration aktualiseras som ett problem av ”Uppdrag Granskning”, ”Kvällspressen”, av författaren Ann Heberlein i boken *Våldtäkt och Kultur* (2018) samt av det främlingsfientliga partiet Sverigedemokraterna som påstått att migranter har en ”farlig” sexualitet och att en mer restriktiv migrationspolitik måste införas (Ouis 2021, s.14,15).

Dessa samhällsdebatter berör migranternas sexualbrottslighet som ett växande samhällsproblem. I debatterna har medierna lagt större fokus på migranter som begår sexualbrott och sexuellt trakasserar kvinnor och mindre på migranter som faller offer för sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp (Ouis 2021, s 24, 25).

I relation till migranters sexualitet som ett växande samhällsproblem har kraven på en obligatorisk sexualundervisning riktad mot migranter ökat. År 2018 formulerade socialdepartementet ett regeringsuppdrag att förstärka informationsinsatser i områden rörande hälsa, sexualitet och jämställdhet riktade till unga nyanlända och unga asylsökande. Uppgiften är tilldelat Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) som i samverkan med Ungdomsmottagningen på nätet (UMO) ska utveckla det

pågående arbetet med informationsinsatser inom bland annat området sexualitet riktat mot unga asylsökande och unga nyanlända (Regeringsbeslut S2016/02759/JÄM). Vår studie kommer att undersöka en av de informationsinsatser som regeringen vill förstärka genom att titta på hur den statliga organisationen *Youmo* formulerar information om sexualitet riktat mot unga nyanlända.

1.3 Analytiska begrepp

För att ge läsaren en förståelse av de begrepp som vi använder återkommande i studien kommer vi att presentera de viktigaste begreppen nedan.

Migrant/Unga nyanlända

I denna studie använder vi ordet “migrant” eller ”unga nyanlända” utifrån *Youmos* primära målgrupp som är ensamkommande unga, unga som flytt till Sverige med familj/släkting. Unga som kommit som anhöriga till Sverige (Youmo 2022).

Ideologi

Fairclough tolkar ideologi som “betydelse i maktens tjänst” (Fairclough 1995b, s. 14). En ideologi är en betydelsekonstruktion vilken bidrar till transformation, reproduktion och produktion av dominansrelationer (Fairclough 1992a, s. 87). Ideologi produceras i ett samhälle där det finns en dominerande relation baserad på faktorer som klass och kön. Utifrån denna begreppsbestämning kan diskurser vara mer eller mindre ideologiska, och ideologiska diskurser är de diskurser som hjälper till att vidmakthålla eller förändra maktförhållanden (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 80)

Diskurs

Diskurs är en komplex uppsättning av relationer vilket inkluderar kommunikationsrelationer mellan människor som samtalar, skriver eller på andra sätt kommunicerar med varandra. Men en diskurs kan också beskrivas som en relation mellan kommunikativa händelser som exempelvis samtal och tidningsartiklar eller mer abstrakta och komplexa diskursiva objekt såsom genrer, diskurs och språk (Fairclough 2010, s. 3).

Diskursiv Praktik

Diskursiv praktik belyser produktionen, distributionen och konsumtionen av en text. Relationen mellan text och social praktik förmedlas av diskursiv praktik (Fairclough 2010, s 94).

Genre

Genre är en språkanvändning relaterat till och en del av en specifik social praktik, såsom intervjugenre, nyhetsgenre eller reklamgenre (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 74).

Intertextualitet

Intertextualitet avser historiens påverkan på texter och texternas påverkan på historien eftersom texter bygger på tidigare texter och därmed bidrar till förändring och utveckling av historien (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 78).

Interdiskursivitet

Interdiskursivitet undersöker vilka stilar, genrer och diskurser som används i en text samt hur de uttrycks tillsammans. Analys av interdiskursivitet baseras på en föreställning av att texter generellt bygger på och tillsammans artikulerar flera diskurser (Fairclough 2010, s. 7).

Modalitet

Modalitet betecknar “sätt” och undersökningar av modalitet som inriktar sig på talarens grad av medhållande i (“affinitet” med) en sats. Exempelvis är påståendet “det är kallt”, “kanske är det lite kallt” och “jag tycker det är kallt” olika typer av modaliteter där talaren sammanbinds med olika sätt i yttrande (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 87, 88).

1.4 Syfte

Vår studie syftar till att kritiskt analysera den digitala plattformen Youmo.se. Undersökningen kommer fokusera på hur sexuella normer och värderingar kommer till uttryck i ett svenskt samhälle samt hur migranters sexualitet skildras genom diskurser. Vi är intresserade av att undersöka hur makten är närvarande i skapandet av innehållet på *Youmo* samt hur maktrelationer skapar kulturella skillnader. Vi kommer även att undersöka innehållet på språket Dari för att se om informationen är annorlunda.
Vårt mål är genom en kritisk forskning bidra till en ökad medvetenhet om hur texter kan spegla ideologier som bidrar till att konstruera, etablera och upprätthålla relationer mellan etniska grupper. Vi vill också belysa hur information som människor konsumerar i vardagen inte är neutral utan speglar politiska intressen. Vårt mål är också synliggöra hur den svenska sexualitet blir betraktas som ett ideal och migranter förväntas följa den. Vi hoppas kunna bidra med kunskap inom temat sexualitet och migration samt uppmuntra vidare forskningen inom ämnet.

1.5 Frågeställningar

I vår studie kommer vi att svara på två frågeställningar som överensstämmer med studiens teori och metod. Frågorna behandlar både textens nivå och den diskursiva praktiken. I analysen av dessa två nivåer använder vi oss av analytiska begrepp som kommer presenteras under uppsatsen metodavsnitt.

- Hur konstitueras och konstituerar webbsidan *Youmo* diskurser om sexualitet?
- Hur är diskurser på *Youmo* relaterade till ideologi?

1.6 Källmaterial

Den digitala plattformen Youmo.se lanserades år 2017. Idag vänder sig youmo.se unga nyanlända mellan 13–20 år som söker information om sex, hälsa och kropp eller vill ha kunskap om sina rättigheter, jämställdhet och mående. Det är Sveriges regioner som bär ansvaret för sajten *Youmo*, men i samarbete med Myndigheten för ungdoms och civilsamhällesfrågor, *Mucf*. Det är regeringen som finansierar plattformen (Youmo 2022).

En anledning till att *Youmo* utvecklades var utifrån att många unga nyanlända hade bristfälliga kunskaper inom områden som sexualitet, kropp samt rättigheter och skyldigheter. Samtidigt menade personer som möter ensamkommande att det finns ett behov av stöd och information om sociala koder och hur man tar sociala kontakter.

För att kunna möta unga nyanländas behov av information gav Sveriges kommuner och landsting *Umo* uppdraget att undersöka hur detta behov kunde tillgodoses. Uppdraget resulterade i en behovsanalys som framtogs av *Umo* i samarbete med kommunikationsbyrån (Kapi) år 2016. Analysen har utgjort grunden i framtagandet av den digitala plattformen Youmo.se (Youmo 2022). I pressmeddelande från Socialdepartementet (2018) framgår det att regeringen skulle förstärka utvecklandet av den digitala plattformen och att innehåll som berör sexuella trakasserier, sexuellt och våld och prostitution ska förstärkas eller tilläggas (Socialdepartementet 2018).

1.7 Avgränsning

I detta arbete har vi avgränsat oss genom att bara använda kritisk diskursanalys som teori och metod. Dessutom har vi uteslutit den tredje dimensionen i Faircloughs tredimensionella modell. Vårt empiriska material utgörs av rubriken "Sex" på Youmo.se men för att förstå den diskursiva praktikens roll har vi utgått från extramaterial som finns tillgängligt på webbsidan.

2.Tidigare forskning

I denna del kommer vi att redogöra för tidigare forskning som berör diskursanalys av informationsskrifter om sexualitet där några av dem riktar sig till migranter.

2.1 Sexualitetens historia

Michel Foucault har varit en inspirationskälla då han skrivit klassikern *Sexualitetens historia* men även för att han är en viktig gestalt inom diskursanalysen (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 20).

Enligt Michel Foucault är sexualitet och sexuella identiteter historiskt konstruerade. Genom sina studier visar han hur det skett en explosion om hur vi idag talar om sexualitet. Vi har utvecklat olika vetenskaper om den och satt sexualiteten i diskurs. Den mångfald av diskurser som uppstått inom ämnet sexualitet har enligt Foucault skett inom maktutövningens område. Sexualiteten har enligt Foucault blivit en väsentlig del av individens identitet som innebär allt från fysiologiska, beteendemässiga och känslomässiga aspekter. Individen har utvecklat ett sätt att se på sin egen och andras sexuella identitet genom olika vetenskapliga studier av könet och sexualiteten. Detta har enligt Foucault bidragit till att människan idag har en

förmåga att klassificera och kategorisera vår och andras sexualitet (Foucault 1986:1990).

2.2 Säkert sex, osäkra identiteter

Artikeln “Love in Another Country’ – ‘Race’, Gender and Sexuality in Sexual Education Material Targeting Migrants in Sweden” (2005) är relevant eftersom forskaren *Anna Bredström*, gjort en fallstudie på två häften som riktar sig till ”invandrare” och ”flyktingar” i Sverige.

Artikeln bygger på en fallstudie av två häften riktade till migranter i Sverige. Häftena har delats ut av Statens folkhälsoinstitut (FHI) och Stockholms läns AIDS Prevention Center (LAFA) och materialet riktar sig som undervisningsmaterial i introduktionskursen ”svenska för invandrare” där materialen fokuserar på att lära migranter om ett ”säkrare sex”.

I artikeln hävdar Bredström att migranter pekas ut om potenta sjukdomsbärare i Sverige. Studiens syfte är att analysera olika representationer av identitet i en svensk hiv/aids diskurs. Artikeln undersöker hur begreppen risk och säkerhet samspelar med rasifierade, könsrelaterade och sexualiserade föreställningar som är centrala i aids/hiv problematiken. Resultatet påvisar att materialet representerar en idealisering av den svenska kulturen och hur sexuell frihet, sexuell säkerhet och jämställdhet förknippas med “svenskhet”, dvs en etnicitet som skiljs från “invandrarna”. Av materialet får migranter lära sig hur svenska heterosexuella normer bygger på omsorg, ansvar och jämställdhet.

Tre år senare (2008) fördjupade Bredström sig i ämnet och skrev avhandlingen: “Safe sex, unsafe identities: intersections of 'race', gender and sexuality in swedish HIV/AIDS policy”. I denna har hon behandlat en liknande frågeställning som ovanstående artikel och granskar policydokument och undervisningsmaterial. Till skillnad från artikeln anlägger hon i avhandlingen ett intersektionellt perspektiv utifrån en

socialkonstruktionistisk grund. Målet är att synliggöra hur ras och etnicitet betonas i en svensk aids/hiv politisk diskurs och hur rasifierade diskurser blir hegemoniska.

En del av resultatet visar på att föreställningen om kulturella skillnader fungerar som etniska markörer för att skilja mellan svenskar och icke svenskar. I diskursen kan inte migranten lämna sin kulturs normer och värderingar såsom svenskar kan göra. Vidare har Bredström kommit fram till att den tidigare diskursen om svensk "sexpraxis" framställs som den säkraste metoden och enda lösningen på en pågående pandemi. Men sådana föreställningar om "osäkra" identiteter påverkar fortfarande den politiska diskursen. Det vill säga att den nuvarande policyn ger ”en bild av vem som är i riskzonen, vem som utgör risken, vem som är ansvarig för sexuellt överförbara sjukdomar och vem som ska ta ansvar för sexuell säkerhet, allt förmedlat genom rasifierade, könsbestämd och sexualiserade korsningar" (Bredström 2008, s. 106, 108).

2.3 Sociopolitiska influenser på sexualundervisning

En annan studie som är relevant för vår uppsats är Sherlock Leslies artikel: Sociopolitical influences on sexuality education in Sweden and Ireland (2012). I artikeln granskar Leslie hur socialpolitiken inverkar på sexualundervisning i Irland och Sverige. Hon har intervjuat 17 pedagoger inom ämnet sexualitet i respektive land för att sedan undersöka deras berättelse. Syftet med studien är att synliggöra hur och varför särskilda diskurser uppkommer och varför andra diskurser förhindras i skolundervisningen.

Resultatet visar på att de flesta deltagarna personligen föredrog den hälsofrämjande diskursen men att denna I Sverige har blivit kompletterad med en framväxande normkritisk diskurs. Leslie beskriver att en deltagare från Irland pekar på ”att den reglerade makten över irländsk sexualitet har

en katolsk religiös, snarare än en hälsofrämjande, grund" (Sherlock 2012). Leslie pekar också på att sexualitets ideal kompliceras av praktiska, historiska och politiska sätt som katolicism och hälso- och sjukvård är förenade. I Sverige riktar respondenterna kritik av en bristande inkludering av mångfald i undervisningen. Leslie menar att Sveriges paradoxala och integrerade skolsystem fortfarande är starkt segregerande när det gäller individer som är socialt avvikande eller som har intellektuella och fysiska funktionsnedsättningar.

2.4 Sexuella rättighetsdiskurser och radikal sexualpolitik

I artikeln Sex in/and Sweden: "Sexual rights discourses and radical sexual politics in Sweden" (2017) har Mia Liinason gjort en historisk kontextualisering av artiklar i internationella tidningar och av boken *Thinking sex* (1984). Därefter har hon gjort en diskursanalys av novellen *Prins Charles känsla* (2010), undersökt mottagandet och recensionerna av novellen samt engagerar sig i diskussionerna om båda läsningar där hon ger en annan förståelse av kärlek och sexualitet än de som presenteras i recensionerna.

Hennes resultat visar att svenska diskurser varit skiftande och tagit olika former och skepnader under de senaste 50 åren. Idag är dominerande diskurser om sexualitet relaterade till den sexuella frigörelsen, kvinnors frigörelse, mellan sex och demokrati, idéer om bra sexualitet, normalt och hälsosamt sex. Dessa diskurser har tillsammans bidragit till att konstruera Sverige som en liberal, rationell och modern nation. Utifrån diskurserna skildras den svenska staten som en nation som strävar efter att uppnå jämlikhet i sexuella, sociala och ekonomiska relationer. Detta kommer bidra till en bild av Sverige som en progressiv nation med en framgångsrik jämställdhetspolitik.

Uppfattningar om jämlikhet och rättigheter som betraktas som legitima och sanna har påverkats av politiska, sociala och historiska förhållande.

Förståelsen och föreställningar av rättigheter är uppbyggt på motstridiga uppfattningar om både kontroll och frihet, och disciplin och frigörelse. Men i dessa motsägelsefulla uppfattningar har en normativ diskurs formats. Hon menar att diskurser om genus, sexualitet, jämställdhet och rättigheter har bidragit i produktionen av Sverige som ett progressivt och jämställt land. Liinasson förstår att dessa diskurser har senare använts som politiska redskap för att stötta och stärka normaliseringsprocesser i Sverige.

Tagit bort stycket för jag minns inte vad vi menade

2.5 Diskurser om sexualitet i läroplans dokument om sexualundervisning

År 2007 publicerades artikeln "The discourses of sexuality in curriculum documents on sexuality education: an Australian case study". Metoden som användes var en kritisk diskursanalys och forskarna identifierar tre bakomliggande diskurser om sexualitetens natur som uppenbarar sig i två läroplansdokument i Australien, från utbildningsdepartementet, från 1989 till 2004. Diskurserna i publikationerna som påverkat utformningen av läroplansdokumenten var: "Ramverket för personlig utveckling P-10: Beslut och agerande i vardagen" (PD-ramverk),"*R*amverket för läroplans standarder" (CSFs) och "Läroplan Standarder för hälsa och fysisk utbildning II" (CSF2). I dessa publikationer fanns en kulturellt bevarande diskurs, ett riskminimering perspektiv och en emancipatorisk diskurs.

Resultatet påvisar att det första PD-ramverket bland annat framhävde den "autonoma eleven" genom att definiera sexualundervisning i ett brett sammanhang, men där främsta fokus ligger på biologiska effekter såsom fysisk tillväxt och utveckling samt kunskap om graviditet, reproduktiva cykler, fertilitet och infertilitet. I detta PD ramverk identifierades diskursen om skademinimering, med den dominerande och underförstådda diskursen

handlande om elevernas "självuttryck". De nyare ramverken CFS och CFS2 framhävs som mer diffust och implicit eftersom frågor tenderar att objektifieras istället för att erkänna den omtvistade karaktären av attityder till sexuella preferenser. Ferelly, O'Brien, Prain menar att man i de nyare dokumenten försöker att "universalisera" elever snarare än att erkänna arten av könsuppdelade erfarenheter" och att "fokuseringen på individuell riskhantering vägrar att erkänna sociala sammanhang eller det förkroppsligade karaktären av sexuellt uttryck" (Ferrelly, O'Brien, Prain 2007).

2.6 En kritisk diskursanalys av sexualundervisning

Tolv år senare gjordes en liknande studie som heter "*A critical discourse analysis of sexuality education in the Australian curriculum"* (2019). Ezer et. al granskar versioner 7.5 och version 8.3 av AC: HPE dokument vilket är en australisk läroplan för hälsa & fysisk utbildning som inkluderar sexualundervisning. Genom att använda en kritisk diskursanalys undersöker forskarna motiven av att ta fram läroplaner, förloppet av att ta fram läroplaner, läroplanernas text samt hur läroplaner genomförs, praktiseras och tolkas. Resultatet påvisar att AC: HPE dokumentet föredrar vissa sexualundervisningsdiskurser som alla utgår från fyra orienteringar. Tabellen nedan visar sexualundervisningsdiskurser grupperade efter inriktning:

Orientation	**Sexuality Education Discourse**
Conservative (1)	Biological Science
Liberal (6)	Comprehensive Sex Education* Controversial Issues/Values Clarification* Effective Relationships/Relationships Ed* Sexual Liberationist Sexual Readiness* Sexual Risk*
Critical (3)	Anti-Discrimination/Anti-Harassment* Inclusive/Social Justice Safe and Supportive Spaces/Caring Communities
Postmodern (3)	Diversity Education* Multicultural Education* Queer*

4 *Indicates the teacher-facilitated role. (Ezer, Jones, Fisher, Power 2019, 558)

I version 7.5 uppenbaras 13 sexualundervisningsdiskurser varav 11 är i linje med en lärarfaciliterad roll som innebär att läraren förväntas agera utifrån rollen som läroplansförmedlare. I version 8.3 av AC: HPE dokumentet betonar man och klargör för sexuell- och könsmångfald, säkerhet och inkludering.

2.7 Sex och relationskunskap för unga migranter

Jack Lukkerz framhäver i kapitlet “Sex och relationskunskap för unga migranter” som är ett ingående kapitel i antologin *Sexualitet och migration i välfärdsarbete* (2021). Han har undersökt särskilt material som framtagits av frivilliga organisationer som Riksförbundet för sexuell upplysning, RFSU, Riksförbundet för homosexuella, bisexuella, transpersoner och queers rättigheter, RFSL men även offentliga aktörer som Göteborgsstad och Västra Götalandsregionen. Lukkerz undersöker materialet som finns tillgängligt gratis online för att få fördjupade insikter om generella aspekter och andra relevanta element i arbetet riktat mot unga migranter. Lukkerz framhäver att migranter har ett större behov av information än majoritetsbefolkningen i Sverige om kropp, sexualitet samt information om hur man undviker sexuella risker. Han menar att det finns en korrelation mellan sexual utsatthet och migrationsprocesser och att asylprocessen kan medföra en försämrad hälsa både fysiskt och psykiskt. Maskulinitetsnormer beskrivs förhindra unga män med migrantbakgrund att söka hjälp om sexuell utsatthet samtidigt som förlorad skolgång och språkbarriärer avgör förutsättningar för kunskapsinhämtande eller färdigheter om reproduktiv och sexuell hälsa.

2.8 Att uppfattas som ett potentiellt hot

I antologin “Sexualitet och migration” har *Marcus Herz* skrivit kapitlet "Att uppfattas som ett potentiellt hot". Under flyktingkrisen 2015 blev en stor del av unga ensamkommande ämne för aktuella offentliga och politiska debatter i Sverige och andra europeiska länder. Denna debatt präglas av den tidigare incidenten på nyårsafton i Köln, Tyskland, då en grupp unga män med

invandrarbakgrund trakasserade och ofredade kvinnor. Sedan skedde ett liknande händelse i mindre skala i Sverige, som var på en ungdomsfestival i Stockholm. Av dessa offentliga och politiska debatter kring de två incidenter finner Herz två antagande: "Att de unga männens sexualitet och syn på kön är bunden till deras kulturella ursprung" och "Att de behöver lära sig "svenska" värderingar om sexualitet, kön och jämställdhet" (Herz 2021, s. 179,180).

Herz framhäver att föreställningar om unga män med migrantbakgrund som potentiellt hot har en lång historisk bakgrund i Europa. Dessa föreställningar har bidragit till ett skapande av nya diskurser om unga muslimska män som farliga. Unga muslimska män dyker även ofta upp i diskussioner om ungdomsvåld, terrorism och upplopp. Herz hänvisar till Claire Alexander som beskriver att denna grupp av människor omvandlats till vad i brittisk kontext kallas för "folk-devils". Uttrycket beskriver en grupp av människor som anges vara avvikande i en situation med en moralisk panik. Denna typ av moralisk panik betraktar maskulinitet som relativt oföränderlig och relateras vanligt till en särskild "invandrar"- eller muslimsk kultur. Unga migranter som kommer från denna typ av kultur är ofta lokaliserade - till exempel att dem baseras till ett specifikt sammanhang, eller en tro som är knuten till en specifik religion (Herz 2021, s. 180, 181). Denna antologi ger i sin tur en tydlig bild över hur migranters sexualitet förekommit att bli ett potentiellt hot i allmänt samt hur vissa uppfattningar om migranters sexuella beteende blivit aktualiserat i media.

3. Teoretiskt ramverk

Då vi vill undersöka hur diskurser om sexualitet konstrueras på webbsidan *Youmo* förefaller den kritiska diskursanalysen (CDA) som ett lämpligt val. CDA har utvecklats av Norman Fairclough som kan användas både som teori och metod. I denna uppsats använder vi CDA både som en teori och metod.

3.1 Kritisk diskursanalys som teoretisk utgångspunkt

Inom den kritiska diskursanalysen är ideologi ett viktigt tema. Med begreppet ideologi kommer vi att undersöka hur makt utövas genom språket som bidrar till att etablera, upprätthålla eller transformera maktrelationer. Med maktrelationer syftar vi främst på relationer mellan etniskt och kulturellt olika grupper. Maktskillnader och ojämlikheter uppstår enligt Fairclough genom komplexa relationer och ideologin är betydelsefull för dessa olika maktrelationer. I samband med detta krävs en analys av ideologi en analys av diskurs. CDA analyserar naturaliserade och implicita framställningar av ideologi som är genomträngande i diskursen som bidrar till en positionering av människor som sociala subjekt. Människor är i allmänhet omedvetna om ideologier de utsätts av/för eftersom ideologierna ofta är ganska allmänt naturaliserade (Fairclough 2010, s. 26).

CDA är även relationell vilket innebär att diskurs är en komplex sammansättning av relationer mellan kommunikativa händelser och mer komplexa och abstrakta diskursiva objekt. Diskursiva objekt kan vara objekt från den fysiska världen såsom personer och institutioner men kan även innefatta språk, genrer och diskurser. För att förstå diskursen måste man analysera uppsättningar av relationer. Diskursen kan beskrivas vara konstituerande av den sociala världen, som mening och meningsskapande, genom att diskursen för in något speciellt i komplexa relationer. Dessa relationer har också en dialektisk karaktär mellan andra delar av det sociala livet. För att svara på frågan om "vad diskurs är" måste man studera diskursen utifrån dess "inre" och "externa" relationer till "objekt". (Fairclough 1990, s. 3). Diskursen både konstituerar den sociala världen samtidigt som den konstitueras av andra sociala praktiker (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 67,68).

4. Kritisk diskursanalys som metod

Studien följer två dimensioner i Faircloughs tredimensionella modell. Vår studie inriktar sig på att analysera text och diskursiv praktik. Vi har uteslutit den tredje dimensionen eftersom vårt arbete inte syftar till att analysera mottagarens konsumtion eller produktion av texten.

4.1 Text

Enligt Fairclough utgörs en text av "textuella", "interpersonella" och "ideationella" betydelser. Den textuella analysen har en dubbel karaktär som för det första är en interdiskursiv analys och för det andra är en språklig analys och multimodal analys som inkluderar olika semiotiska lägen (Fairclough 2010, s. 7). I analys av den interpersonella betydelsen utgår vi från två underfunktioner. En "identitetsfunktion" som innebär text i skapandet av individuella och sociala identitet och "relationell" funktion som innebär texten i skapandet av relationer. I analysen av den ideationella betydelsen tolkar vi innehåll utifrån vad den representerar och vad den ger för betydelse till omvärlden (Fairclough 2010, s. 94).

4.2 Diskursiv praktik

Undersökningen av diskursiv praktik inriktar sig på hur texten är producerad. Vi kommer att undersöka hur texten produceras genom att 1) studera hur den byggs på existerande diskurser och genrer, 2) att vi tittar på vem som producerar texten, 3) hur man producerar texten och 4) hur texten produceras utifrån politiska förhållande. Vi kommer också att fokusera på att analysera förhållandet mellan diskursiv händelse och diskursordning. Vi använder oss av Faircloughs begrepp interdiskursivitet som klargör textens heterogenitet genom att använda andra genrer och diskurser. Genom att tillämpa begreppet interdiskursivitet kan vi förstå webbsidan historiskt (Fairclough 2010, s. 95).

5.Tillförlitlighet och äkthet

Enligt Bryman används begreppen validitet och reliabilitet främst inom kvantitativ forskning. Inom kvalitativ forskning är reliabilitet, validitet och generaliserbarhet huvudsakliga komponenter i extern validitet. Validitet handlar om på vilket sätt man observerar, identifierar eller mäter det man påstår sig mäta och extern reliabilitet står för i vilken utsträckning en studie kan replikeras. Inom kvalitativ forskning är det svårt att uppfylla dessa kriterier och andra forskare föreslår att man ska använda sig av två andra grundläggande kriterier som är tillförlitlighet och äkthet (Bryman 2011, s. 351, 352, 353).

Vår studie tillämpar den kritiska diskursanalysens teori och metod som utvecklats av Norman Fairclough. Vi har sedan analyserat vår empiri utifrån hans analytiska begrepp och utifrån två dimensioner i hans tredimensionella modell.

Applicering av tillförlitlighet och äkthet på denna studie innebär att se om studien verkligen undersöker och analyserar hur diskurser konstituerar och konstitueras på webbsidan *Youmo* samt hur diskurserna på *Youmo* är relaterade till ideologi. Vår kritiska diskursanalys är inte representativ för all information som finns på webbsidan *Youmo*. Vi har enbart analyserat diskurser utifrån en kategori på webbsidan vilket är kategorin sex. Detta medför att det inte är möjligt att generalisera hela webbsidan. Dock ger den en bild om hur sexualiteten ser ut i ett svenskt samhälle. I den aspekten genererar inte studiens resultat någon absolut sanning men den öppnar upp för att sättas i ett större socialt perspektiv och diskutera rådande maktförhållanden mellan olika etniska och kulturella grupper.

5.1 Urval

Studien utgår från svenska språket på webbsidan *Youmo* men vi har som extra material även tittat på innehållet på språket Dari. Detta eftersom studien genomförts av två personer varav den ena är född och uppväxt i Sverige medan den andra är född och uppväxt i Afghanistan där man talar språket Dari. Vi har valt att göra ett stickprov av innehållet på språket Dari för att se om innehållet överensstämmer med varandra.

6. Textuell Analys på svenska

I detta avsnitt kommer vi att analysera textnivån genom följande rubriker.

6.1 Textens form

En text utgörs av tal, skrift, bild och en blandning av det språkliga och visuella (Fairclough 2010, s. 7). Dessa element bildar tillsammans textens övergripande form. Formen på *Youmo* byggs utifrån *Umo:*s grafiska form och innehåll. På *Youmo* har mottagaren möjlighet att välja mellan språken: tigrinska, arabiska, dari och somaliska och lättare svenska. Texten på webbsidan är narrativt uppbyggd, och innehållet konstrueras både multimodalt och interaktivt. Enligt Skolverket (2021) syftar interaktiv läsning till att läsaren blir engagerad i texten och att läsaren interagerar med texten. Det interaktiva innehållet på Youmo kan vara en funktion för att uppmuntra och engagera användare samt bidra till att användaren lättare kan förstå fakta och komplicerade frågor.

Användaren har möjlighet att dela med sig av sina tankar, ställa frågor och fylla i olika alternativ. Den grafiska formen bygger på färgskalorna rött, ljus grönt, ljusrosa, ljusblått och vi tolkar att varje färg är markör för olika textkategorier. Exempelvis är texten i allmänhet svart, rubrikerna röda och

frågorna gröna. Genom hyperlänkar blir användaren navigerade till huvudsidan *Umo*. Webbsidan ger användaren möjligheten att snabbt dölja sitt besök eller dölja explicita bilder som visar känsligt innehåll. Vid varje tillfälle som vi har besökt webbsidan har vi märkt att samma ämne placeras längst upp vilket är droger. Under ämnet droger kommer information om att vara transsexuell och till höger finns information om själva webbsidan och underst till höger finns ytterligare en länk till huvudsidan *Umo*.

När vi går in på temat sex följer 17 underrubriker. Vi har delat in underrubrikerna i fyra teman, se tabell nedan.

Tema			
Lust	***Kultur***	***Lagar & Regler***	***Sjukdomar & skydd***
Sexlust	Jag brukar titta på porr	Sälja sex- att ha sex och får något för det	Film: så här sätter du på kondom!
Onani	Film, fotboll, mens och sex	Måste man vara 15 år för att ha sex?	Sjukdomar som smittar genom sex
Är det dåligt för kroppen att onanera?	Hur träffar jag någon att ha sex med?	Bildspel: Vad är okej sex?	Jag är orolig för att få hiv
	Är sex lika skön för killar och tjejer?	Jag betalade för sex, och nu känns det inte bra	Skydd mot könssjukdomar

	Att ha sex med någon		Bildspel: skydd mot graviditet

Av dessa 17 underrubriker är sju rubriker konstruerade i dialogform, tre rubriker innehåller filmer, sex rubriker är uppbyggt på text och bild och en rubrik innehåller ett bildspel. Innehållet formuleras både som en allmän informationskälla och i dialog med mottagaren. Enligt *Youmo* är innehållet anpassat utifrån åldern 13–20 år och att man fokuserar på att presentera stora delar av innehållet genom video- och bildberättande.

Vi har identifierat att temat sex bygger på en sexualupplysningsgenre som tillsammans konstitueras av fem diskurser. Diskurserna som vi identifierat är en biologisk, hälsofrämjande, en kulturell, en rättslig och en psykologisk diskurs. I viss mån kan vi se den normkritiska diskursen närvarande men innehållet översköljs av de fem tidigare nämnda diskurser.

6.2 Vokabulär

I analys av vokabulär har vi avgränsat oss till vissa ord som förekommer ofta i innehållet eftersom vi saknar tid och utrymme att analysera flera ord.

För att förstå sammanvävda betydelser i texter på *Youmo* ska vi enligt Fairclough analysera vokabulär som är en funktion i den språkliga analysen (Fairclough 2019, s. 94). *Youmo* använder ordet “sex” i olika sammanhang med olika betydelser. I den kulturella kontexten sammanhanget kännetecknar ordet “sex” för samlag. Den första satsen beskriver sex i allmänhet medan den sista satsen belyser sex som samlag. De skriver: “Sexet ska kännas bra för alla. Ni ska sluta om det inte känns bra. Det är bra att tänka på att skydda er mot graviditet och könssjukdomar, om ni bestämmer er för att ha samlag”. *Youmo* definierar ordet samlag när en penis

förs in i slidan. Men i den lustfyllda kontexten kännetecknas ordet “sex” för onani som betyder att ha sex med sig själv. *Youmo* skriver: “Även om du hör andra säga att det är dåligt att onanera, så stämmer inte det. Jag skulle säga att det är ett bra sätt att ha sex på”.

Ett annat ord som är återkommande i den lustfyllda kontexten är “onani”. Ordvalet kan vara ett tecken på att *Youmo* vill använda mer formella ord men det kan också vara ett tecken på att dem inte vill hänvisa aktiviteten till ett specifikt könsorgan eller sexuell aktivitet. Ordet “onani” kan inkludera flera sätt att onanera och beröra olika sexuella läggningar. Hade man använt mer vardagliga ord som “runka” eller “pulla” hade *Youmo* direkt knutet handlingen till ett kön. I ett fall knyter dem “onani” till ett visst kön men gör detta i förklarande termer: “Att smeka sina blygdläppar och klitoris kan kallas klittra eller pulla. Att smeka sin penis och pung kan kallas runka.”

I en fråga har *Youmo* använt fel ordval i svaret till mottagaren fråga. Användaren ställer frågan **“**Jag betalade för att en tjej skulle suga av mig [...] och *Youmo* svarar: [...] Vissa könssjukdomar kan överföras vid munsex”. Enligt *Rfsu* betyder munsex följande “Sex med munnen kan man ha över hela kroppen” och mottagaren syftade på oralsex inte munsex genom att säga “suga av mig”. *Rfsu* fortsätter med att skriva “Oralsex och munsex är nästan samma sak. Oralsex är när man suger eller slickar eller blir sugen eller slickad på könet eller anus”. Detta kan leda till att mottagaren får missförstånd i betydelse (RFSU 2017).

I benämning av könsorgan använder *Youmo* “slida” för att hänvisa till det kvinnliga organet och ordet “penis” för att hänvisa till det manliga organet. Innehållet speglar inte individer med intersexualism eller hermafrodit och av den orsaken kan inte innehållet beskrivas vara inkluderade. Det innebär att texten skapar individuella och sociala identiteter som återspeglar majoritetsbefolkning sexuella läggning och utesluter andra läggningar. Inom temat sex är den allmänna informationen och urvalet av individuella frågor mer eller mindre relaterad till killar och tjejer.

6.3 Interpersonalitet och modalitet

Tilltal är ett exempel på en interpersonell funktion där texten både kan skapa en identitets- och relationell funktion (Fairclough 2010, s. 94). *Youmo* uttrycker sig genom att använda tilltal som du, din, ditt och dina. Ett exempel där relationen mellan *Youmo* och användaren skapas informellt och anspråkslöst med låg modalitet är i den hälsofrämjande diskursen: För att skydda dig om du har samlag, är det bra att använda kondom". Men i den rättsliga diskursen blir den interpersonella funktionen annorlunda vilket kan leda till ett negativt relationsskapande med användaren. *Youmo* skriver med stark betoning och en hög objektiv modalitet: "Du gjorde något förbjudet när du betalade tjejen för att suga av dig. Det är brottsligt och straffbart att ge pengar eller något annat för att få sex. Det spelar ingen roll vilken sorts sex det är. Det spelar ingen roll var det händer. Det spelar ingen roll hur ni har fått kontakt eller om ni känner varandra". I stycket precis nedanför föregående exempel intas återigen en låg och subjektiv modalitet trots dem fortfarande svarar på samma fråga från samma användare: "Det kan kännas på olika sätt att köpa sex. Till exempel skönt, spännande, eller jobbigt. Vissa personer mår dåligt efteråt, precis som du beskriver. Du kanske tänker på att tjejen inte skulle vilja suga av dig, om du inte betalade". Inom den kulturella, psykologiska och folkhälsovetenskapliga diskursen använder *Youmo* låg modalitet till en viss del medan de i rättsliga diskurser använder hög modalitet. Genom att olika modaliteter demonstrerar *Youmo* olika typer av auktoritet i olika genrer som ger form åt olika diskurser.

Youmo ger även mening i relationer genom olika semiotiska och retoriska resurser som exempelvis färger, gester, tal och bild. Genom att använda pronomen som "du gjorde något förbjudet" personifierar *Youmo* relationen och främjar sin auktoritet. I språket använder producenterna sig även av retoriska attribut. Under rubriken "onani" så avslutar författarna texten tydligt med en retorisk stilfigur i syfte att övertala mottagaren: "Nästan alla onanerar. En del gör det ofta, andra gör det sällan. Men nästan alla gör det".

Ett annat exempel är hur *Youmo* använder sig av upprepning genom att skriva: ”Det spelar ingen roll vilken sorts sex det är. Det spelar ingen roll var det händer. Det spelar ingen roll hur ni har fått kontakt eller om ni känner varandra”. Genom att använda upprepning kan *Youmo* förstärka övertygelsen av den normkritiska diskursen om onani.

Övergripande formulerar *Youmo* innehållet i texten på ett normaliserande sätt. I flera sammanhang använder de ord som “vanligt” och “kan”. Genom att använda ordet “vanligt” försöker man avstigmatisera ämne som kan vara tabubelagda. Ordet “kan” visar också på att *Youmo* inte vill definiera något eller någon genom ord som “är”. Som exempel skriver *Youmo*: “De allra flesta föds med en kropp som kan känna lust och kåthet” eller “Det kan kännas som om det pirrar och pulserar i könet och andra ställen i kroppen”. När de använder orden som “kan” och “vanligt” vill *Youmo* inte personifiera en bestämd identitet (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 88, 89). I den hälsofrämjande diskursen använder *Youmo* ord i mer säkrare termer. I följande exempel som berör skydd mot graviditet och könssjukdomar skriver *Youmo* följande: “Hormonerna i skydden mot graviditet gör så att du inte kan bli gravid.”

Vidare kan man se tecken på att texten försöker produceras inkluderande och stärkande utifrån ett normkritiskt perspektiv. Det gäller särskilt i den kulturella och den psykologiska diskursen. En användare skriver “Jag har hört att det kan vara dåligt för kroppen att onanera” och *Youmo* ger ett normkritiskt svar genom följande mening: “Nej, det är inte dåligt för kroppen att onanera. Du blir inte svag eller sjuk. Det kan inte göra att det blir svårare att få barn. Onani är inte dåligt för din kropp eller hälsa på något sätt”. Svaret är normkritiskt eftersom *Youmo* vill bryta normer om att onani skulle vara dåligt för kroppen. Istället framhäver dem positiva aspekter av onani. Genren fråga-svar stipulerar också en personlig relation mellan mottagare och sändare men *Youmo* skapar också en institutionell relation med mottagaren vilket vi kan se genom deras användning av formella pronomen och tilltal. *Youmo* använder genomgående ordet ”hen” vilket

tyder på att de undviker att utpeka något kön. Men i vissa sammanhang skriver dem ut kön genom att hänvisa till tjejer och killar. I ett annat sammanhang använder *Youmo* Man-tilltal för att undvika passivitet. De skriver: “man blir undersökt i stället för undersökningen görs”.

Vidare vill *Youmo* förmedla en känsla av att användaren kan påverka sin situation och texten formuleras på ett stärkande sätt. När individen förstår och känner igen sig i sammanhanget samt får upplysning om sina rättigheter och möjligheter, kan hen skaffar sig mer kunskap om en särskild situation och markera sina rättigheter. Detta visualiseras både genom text och bild. Textuellt framgår det exempelvis under rubriken ”Sälja sex - att ha sex och få något för det”. *Youmo* skriver ”Du bestämmer själv vad du vill berätta och vem du vill berätta för” och ”Du ska aldrig behöva sälja sex för att få mat eller någonstans att bo. Kontakta socialtjänsten om du behöver hjälp med det”.

I psykologiska kontexten formuleras innehållet på ett sätt som ska undvika att normalisera exempelvis känslor och upplevelser. Detta framkommer under rubriken ” Är sex lika skönt för killar och tjejer?”. Svaret formuleras genom ett öppet förhållningssätt till känsla och upplevelse. Detta kan tyda på att *Youmo* vill framhäva individualiteten. De skriver: “Men om något är precis lika skönt för två personer är svårt att säga. Tänk dig att två personer äter en maträtt som båda tycker om. Tycker då båda att det smakar precis lika gott? Kanske gör de det, kanske inte. Men ändå tycker båda om maten, och det är det viktigaste”.

6.4 Ideationell funktion

Det ideationella funktion i texten representerar den mänskliga erfarenheten eller omvärlden genom komplexa relationer. Fairclough menar att vi måste fördjupa oss på textens nivå och analysera meningar och dess komplexa relationer för att förstå den ideationella funktionen (Fairclough 2010, s. 94). Den detaljerade textanalysen framkommer inom andra avsnitt i vår text och

vi kommer under detta avsnitt dra en slutsats om *Youmo*:s ideationella betydelse

Den ideationella strukturen är densamma på olika språk eftersom texten innehåller samma information och betydelse. Innehållet representerar svensk syn på sexualitet eftersom själva webbsidan riktar sig mot unga nyanlända i ett svenskt samhälle. Innehållet är formulerat i syfte att migranter ska lära sig den svenska lagen, kulturen, värderingar och normer.

Innehållet representerar allmän information om porr, könssjukdomar, graviditet, mens, sexlust, onani, hiv, sexhandel. Dessa tillsammans kan spegla världen vi lever i där individer rör sig över nationsgränser och där migranter placeras i olika kontexter och bär olika syn på sexualitet (Herz 2021, s. 183). Innehållet är bunden till en svensk kontext där migranter får lära sig vad som är rätt och lagligt i Sverige, vilket betyder att *Youmo* har en förståelse om att migranter som kommer till Sverige har levt i en annan kultur med andra värderingar, normer och kunskaper. Texten ger också bilden av en värld där människor behöver en ökad sexupplysning med stort fokus på prevention av graviditet och könssjukdomar. Webbsidans speglar också en omvärld som präglas av digitaliseringen där människor söker allt mer information online. Webbsidan representerar också en modern värld där olika könstillhörigheter och sexuella läggningar blivit mer accepterade i samhället och fått ökade rättigheter.

7. Textuell analys på Dari

Webbsidan övergripande struktur och textuppbyggnad är densamma på de olika språken. Det är enbart text och tal som skiljer sig till en viss del. På dari skriver man ”کیسه بیضه” som är ett formellt ordval för det svenska ordet “pungen”. Detta ord använder de genomgående i innehållet förutom i ett psykologiskt sammanhang där *Youmo* istället använder ordet ”خایه” som är ett mer kontroversiellt ordval för “pungen”. I alla rubriker undviker

författarna att använda en direkt översättning av ordet “Penis” för en direkt översättning hade varit kontroversiellt. I stället skriver man ett formellt ord för “penis” som på dari är ”آلت تناسلی”.

I de flesta rubriker använder inte *Youmo* den direkta översättningen av “sex”. Istället använder dem på dari det formella ordet “مقاربت“ ,”رابطه جنسی جنسی “för sex. I några fall använder dem bägge orden samtidigt varav ordet “sex” är i parentes. Eftersom författare sätter ordet sex i parentes verkar författarna vara medveten om ordets betydelse. Se nedanstående exempel:

آیا آدم باید ۱۵ساله باشد تا بتواند رابطه جنسی (سکس) داشته باشد؟

Måste man vara 15 år för att ha sex? - dari

På dari är ordet “جلق زدن “(onanera) ovanligt att uttrycka i ett organisatoriskt sammanhang. I de flesta fall används detta ord inom vänskapskretsar och inte i formella sammanhang.

ایا استمناء کردن/جلق زدن برای جسم مضر است؟

Är det dåligt för kroppen att onanera? – dari

På språket dari använder sig författarna av det formella ordet “خودارضایی” som på svenska betecknar flera betydelser av onani. Ordet ovan belyser alltså både onani för tjejer och killar. På svenska skriver *Youmo* hur en tjej kan smeka sin klitoris vilket är korrekt översatt på dari. Men när det gäller onani för killar så undviker dem att skriva den direkta översättningen och skriver istället det formella ordet för penis ” آلت تناسلی”. På svenska står det: ”Det vanligaste sättet om du är kille är att hålla handen runt penisen och röra handen fram och tillbaka, upp och ner över ollonet”. På dari skriver de samma mening men istället för att använda ordet penis skriver de könsorgan:” عادی‌ترین طریقه برای شما که پسر هستید، گرفتن آلت تناسلی‌تان با دست و بالا و پایین آوردن دست‌تان بر روی حشفه (نوک آلت تناسلی) است”. Detta tyder på att författarna har omvandlat ett kontroversiellt ord till ett formellt.

Precis som på svenska analyserade vi ordet munsex på dari "سکس دهانی". I detta sammanhang var informationen direkt översatt och precis som på svenska hade *Youmo* omformulerat mottagarens fråga. I svaret har *Youmo* på språket dari också gjort sin egen tolkning av ordet "suga av mig " (سکس دهانی) och använder "oralsex". I de två sammanhang har *Youmo* på språket Dari istället använt ett formellt ord för ordet "sug av mig".

En anledning kan vara att det bara finns ett ord på dari för tre olika ord på svenska. Exempelvis ger munsex, oralsex och suga av mig samma översättning på Dari medan orden på svenska inrymmer olika betydelser.

"من به یک دختر برای سکس دهانی پول پرداختم

Direkt översättning: Jag betalade för att en tjej ska ha oralsex.

Mening formulerat på svenska: Jag betalde för att en tjej skulle suga av mig.

"بعضی از امراض مقاربتی می¬توانند از طریق سکس دهانی انتقال کنند

Direkt översättning: Vissa sexuellt överförbara sjukdomar kan överföras genom oralsex.

Mening formulerat på svenska: Vissa könssjukdomar kan överföras vid munsex.

På det svenska språket håller sig författarna till samma ord både i rubriker och i dess innehåll vilket är annorlunda på språket dari. På svenska heter rubriken "att ha sex med någon" och "att ha sex" uttrycks på samma sätt i texten. På dari kan man använda två ord för att ha sex varav det ena är formellt och det andra informellt. I rubriken "att ha sex" använder *Youmo* på dari det formella ordet "با کسی رابطه جنسی داشتن". Men i innehållet använder *Youmo* det informella ordet för att ha sex: "هنگامی که با کسی سکس دارید". Att författarna väljer olika ord på Dari kan bero på att man i rubriker försöker fånga in flera innebörden medan man innehållet fångar in en specifik innebörd.

På Dari är diskurserna huvudsakligen uttryckta på samma sätt som på svenska. Men det finns några avvikande formuleringar som vi ovanför visade i den psykologiska diskursen. Att författarna omvandlar ord i den tidigare nämnda diskursen tyder på att *Youmo* tar hänsyn till kontroversen och användningen av särskilda begrepp. Detta genom att omvandla exempelvis ordet penis till det mer formella ordet könsorgan på Dari.

Den interpersonella funktionen ger också en förståelse på hur *Youmo* uttrycker sig till målgruppen, bland annat genom att författarna i den rättsliga diskursen känner ett behov av att förklara vad som gäller för att ha ett säker, rätt och lagligt sex i det svenska samhället. Det kan betyda att *Youmo* har en förståelse över att individer tillhörande en annan kultur behöver bilda en ny uppfattning om sexualitet och därmed identitet när de bor i Sverige. Att förse unga nyanlända med ny information om sexualitet kan leda till en förändring och konstituering av mottagarens sociala identitet. Eftersom *Youmo* bygger sina texter i samverkan med andra ungdomar så kan betydelsen påverkas av ungdomarnas egna normer och värderingar.

8. Diskursiv praktik

I detta avsnitt kommer vi att analysera diskursiv praktik genom följande rubriker.

8.1 Interdiskursivitet

Enligt Fairclough är interdiskursivitet ett analyssätt som bygger på föreställningen att texter kan och vanligtvis gör det möjligt att etablera och uttrycka flera diskurser och genrer (Fairclough 2010, s. 7). Vi har identifierat att temat sex bygger på en sexualupplysningsgenre som tillsammans artikuleras genom de fem diskurserna som vi tidigare nämnde

under rubriken ”Textens form”. Vi kommer nu att presentera diskurserna i turordning.

Vi har identifierat den biologiska diskursen bland annat under rubriken “onani” genom hur *Youmo* ger instruktioner för att tillfredsställa sig kroppsligt. Innehållet presenteras textuellt och visuellt där det finns tydliga bilder på hur man kan smeka sig själva. I följande stycke skriver dem vad som händer i kroppen vid upphetsning: “När du är kåt kommer mer blod till ditt kön. Det kan göra att du får stånd. Slidan sväller och blir fuktigare. Från penisen kan det komma en eller flera droppar från urinröret” (Youmo.se).

Generellt sett är den hälsofrämjande diskursen en av de dominerande diskurserna på *Youmo* och denna återkommer under flera rubriker. Under rubriken “Sjukdomar som smittar genom sex” talar *Youmo* genom den hälsofrämjande diskursen genom exempelvis att ge instruktioner för hur mottagaren kan minska risken för könssjukdomar och att mottagaren ska testa sig om hen tror att hen fått någon könssjukdom. *Youmo* redogör även för mottagaren vilka sjukdomar som är viktiga att inte sprida, hur användaren ska testa sig samt och att det är viktigt att mottagaren kontaktar en sjukvårdspersonal om hen haft en könssjukdom.

Diskursen gör sig också tydlig genom hur information ”talar med annat material”. *Youmo* hänvisar genom hyperlänkar till ungdomsmottagningar, vårdcentraler och Folkhälsomyndigheten men även andra rubriker på den egna webbsidan som belyser könssjukdomar. Informationen under rubriken har även granskats av en sjuksköterska och sexual rådgivare.

Den andra diskursen som är mest dominerande på webbsidan är den kulturella. Under rubriken “Hur träffar jag någon att ha sex med” ger *Youmo* mottagaren förslag på hur hen ska tolka sociala koder, göra ett närmande till den andra parten, vad mottagaren kan göra med den andra parten innan de har sex som exempelvis fika eller promenera. Att Youmo ger unga nyanlända instruktioner på hur man träffa någon att ha sex med på tyder på

att *Youmo* vill lära unga nyanlända hur man närmar sig en annan person i den svenska kulturella kontexten. Av informationen kan vi tyda att det för migranten kan vara problematiskt att komma till ett nytt samhälle med en annan kultur och avläsa sociala koder och signaler.

Den rättsliga diskursen gör sig tydlig under rubriken "Sälja sex - att ha sex och få något för det". I innehållet så finns det länkar till polisanmälan och annat innehållet på *Youmo* som berör frågor om sexual övergrepp och våld och kränkningar. Informationen har även kvalitetssäkrats och granskats av en jurist. I en annan rubrik som vi tidigare nämnde i analystext "Jag betalade för sex, och nu känns det inte bra" (Youmo.se) framkommer också den rättsliga diskursen. *Youmo* markerar tydligt vad som är lagligt och olagligt i ett svenskt samhälle. Den rättsliga diskursen demonstreras också tydligt genom olika semiotiska resurser som inbegriper bilder där figurerna tydligt signalerar gester och kroppsspråk.

Den psykologiska diskursen framkommer även under rubriken "Jag betalade för sex, och nu känns det inte bra" eftersom dem hänvisar med telefonnummer till socialtjänsten och den nationella hjälplinjen *Preventell*. Textuellt framkommer den psykologiska diskursen genom exempelvis meningen: "Du kan må bättre av att prata med någon om sånt som inte känns bra".

Under rubriken "Jag brukar titta på porr" skriver *Youmo*: " Det kan kännas både upphetsande och fel att titta på porr. Om du tittar mycket på porr kan det påverka hur du tänker att sex ska vara, eller vad olika personer gillar. Det kan också påverka hur du mår. Många personer mår dåligt av att titta på porr". Detta tyder också på en psykologisk diskurs eftersom *Youmo* talar i termer av psykisk hälsa och etik.

Youmo länkar till ungdomsmottagningen för ett fysiskt möte med någon personal, till hjälplinjen *Preventell* samt jouren *Unizon.* Hjälplinjen *Preventell* är organiserat av *Anova,* Karolinska universitetssjukhuset och

Unizon är ett riksförbund och en idéburen organisation för kvinnojourer, tjejjourer och ungdomsjourer. Dessa organisationer med sina samtalstekniker tyder också på en psykologisk diskurs där mottagaren som lider av psykisk ohälsa kan få hjälp.

Vidare har vi upptäckt att den psykologiska diskursen också går att finna under rubriken "Sälja sex- att ha sex och få något för det" då man enligt *Youmo* kan må dåligt om man sålt sex. *Youmo* påpekar att en individ kan må dåligt om hen hemlighåller att hen sålt sex vilket kan leda till en ensamhetskänsla. Individer som blir tvingade till att sälja sex kan enligt *Youmo* känna sig maktlösa, utnyttjade och rädda och *Youmo* erbjuder information om vart individen kan få hjälp och stöd.

8.2 Textproduktion

Fairclough menar att experter och konsulter har en privilegierad roll till vetenskaplig information. Dessa personer har en direkt inverkan på diskursiv praktik eftersom de bidrar till att konstruera "sanning". Dessa personer har en relation till institutioner som bygger på en ackrediterad roll som förknippas med anskrivna metoder och rutiner på särskilda institutioner. Ibland tas direkt anställa eller expertkonsulter in till särskilda projekt som vi kommer synliggöra i nedanstående stycke (Fairclough 2010, s. 138).

Innehållet på *Youmo* bygger på material som finns på *Umo* med viss revidering eller tillagt innehåll. Den huvudsakliga skillnaden mellan dessa två sidor är den tilltänkta målgruppen och språket. Informationen tas fram av redaktörer på *Youmo* som sedan kvalitetssäkras av externa faktagranskare med sakkunskap på området. I varje underrubrik inom ämnet sex framkommer det vem som har skrivit informationen samt vem som har granskat den. När det gäller språk, ton och tilltal granskas innehållet av flera medarbetare på *Youmo* för att säkerställa att innehållet är normkritiskt, tillgängligt och följer deras språkliga riktlinjer. De språkliga riktlinjerna

presenterar vi under nästa rubrik. Översättningar kvalitetssäkras av faktagranskare på respektive språk (UMO, Vad behöver unga nyanlända 2016, s. 17).

En del av innehållet undersöks av *Youmo*:s ungdomspanel där en del av ungdomarna har det översatta språket som modersmål. Ungdomarna är i viss mån delaktiga i att skapa innehållet på webbsidan. På *Umo* skriver man följande:

"För att få reda på om det innehåll vi tar fram är efterfrågat och presenteras på ett lämpligt och tillgängligt sätt samarbetar vi med unga" och "Vi har en panel av unga som lämnar synpunkter på materialet. Vi träffar unga på fritidsgårdar och i skolor och sätter ihop fokusgrupper när vi har frågeställningar som vi behöver diskutera. Vi möter unga med olika bakgrund, identitet, erfarenhet, ålder och som är bosatta i olika delar av landet" (UMO.se)

Youmo tar även fram innehåll med hjälp av ungdomar som skickar in personliga berättelser om olika saker som händer i deras liv. Redaktörerna lyfter därefter fram ett urval av dessa och publicerar dem under olika rubriker. När det kommer till frågor och svar sker samma process, ungdomar skickar in frågor som experter svarar på och sedan lyfter redaktörerna fram ett urval av frågorna under några rubriker. På *Youmo* framkommer frågor under ämnet sex i sju rubriker och dessa frågor belyser frågor om att köpa sex, att titta på porr och frågor om könssjukdomar.

8.3 Intertextualitet

Intertextualitet beskriver hur kommunikativa händelser bygger på tidigare händelser och texter. Begreppet har förmågan att synliggöra hur historia inverkar på texter som transformerar det förflutna- till nuvarande konventioner eller tidigare texter - till samtid. Begreppet inrymmer

relationer mellan olika texter och händelser (Fairclough 2010, s. 95, 353). Under detta avsnitt har vi alltså undersökt hur *Youmo* bygger innehållet på riktlinjer, lagstiftningar, utredningar och konventioner.

Youmo följer språkliga riktlinjer som är framtagna tillsammans med 1177 vårdguiden. Syftet med dessa riktlinjer är bland annat att texten ska vara enkel, användbar, skrivit ur användarens perspektiv och icke värderande. Informationen ska anpassas till en bred målgrupp och informationen som produceras ska innehålla hög språklig och faktamässig kvalitet (UMO, 1177 Vårdguiden 2014). Innehållet tas också fram resultatet som framkom i behovsanalysen (2016). *Umo* har även genomfört intervjuer med yrkesverksamma som möter denna målgrupp på exempelvis HVB-hem, elevhälsan, skolan och ungdomsmottagningar. De har också intervjuat unga nyanlända. *Youmo* har dessutom gjort en inventering av befintliga rapporter och undersökningar om bland annat psykisk och fysisk hälsa och sexualitet hos unga nyanlända för att ta reda på vad som tidigare gjorts inom området av andra aktörer.

För att stärka ungdomars delaktighet utgår *Youmo* från punkter som finns i ungdomspolitiken. De utgår även diskrimineringslagstiftningen och när det gäller barn som inte är myndiga utgår dem från barnkonvention. *Youmo* samarbetar med MUCF och utgår från ungdomspolitiken främst gällande mål om inflytande och delaktighet. *Youmo* låter unga kan dela sina erfarenheter och kunskaper för att påverka insatser och verksamhetens innehåll. Barnen och ungdomarna får även vara med att planera och genomföra insatserna. *Umo* har länkar till andra myndigheter och personer som jobbar med barns rättigheter och *BO* (Barnombudsmannen), *Bris* (barnens rätt i samhället) och elevhälsan.

Som digital kunskapskälla har *Youmo* som mål att alla användare ska kunna ta del av webbsidans innehåll, allt från bilder till texter. För att uppfylla målet förhåller sig *Youmo* till lagen om tillgänglighet till digital offentlig service. Innehållet revideras utifrån olika riktlinjer för tillgängligheten som

WCAG 2.1(Web content Accessibility Guidelines, version 2), webbriktlinjer.se och kravunderlag från Funka. Tillgängligheten av *Umo* gör det möjligt för personer med funktionsvariationer att kunna utnyttja innehållet genom att testa olika verktyg såsom skärmläsare, tangentbordsnavigering och förstoringsverktyg. Webbsidan är under utvecklingsprocess och därför finns det en del problem vid användning av exempelvis personer med nedsatt synförmåga.

8.4 Ideologi

Fairclough följer Gramscis uppfattning om ideologi. Textuella drag är ideologiska eftersom de påverkar, upprätthåller och undergräver maktrelationer. Ideologin är lokaliserat i strukturer och händelser vilka tillsammans konstruerar en order av diskurs som förknippas med institutioner (Fairclough 2010, s. 27).

Vi kan se att innehållet på *Youmo* är statligt organiserat och att information påverkas av politiska intressen. Behovet av sexualkunskap för unga nyanlända kommer främst från ett top-down perspektiv och mot bakgrund av det höga flyktingmottagandet år 2015. Att det behövdes ett koncept för att nå unga nyanlända föddes inte ur en idé från målgruppen själv utan från ett statligt perspektiv. I senare skede har webbsidan utvecklats till att inkludera ett bottom up perspektiv. Målgruppen blev tillfrågad om vad de behöver information om när behovsanalysen genomfördes. Så vi kan dra slutsatsen om att intresset om sexualkunskap för unga nyanlända fanns redan innan målgruppen tillfrågades**.**

År 2018 formulerade socialdepartementet ett regeringsuppdrag att förstärka informationsinsatser i områden rörande hälsa, sexualitet och jämställdhet riktade till unga nyanlända och unga asylsökande.

Efter att webbsidan *Youmo* publicerats år 2017 gick Socialdepartementet 2018 ut med ett regeringsuppdrag som vi presenterade under problemformulering. Webbsidans rubriker har omformulerats för att förstärka särskilda aspekter som regeringen ville framhäva. I den rättsliga diskursen framgår exempelvis området som handlar om att köpa och sälja sex. Vi kan även se att våra identifierade diskurser bottnar i ideologi och dominerar innehållet i helhet. Samverkan med ungdomarna sker genom att låta ungdomarna ställa anonyma frågor som påverkar innehållet till viss del. Men det är fortfarande *Youmo* som i slutändan avgör vilka frågor som lyfts fram på hemsidan. *Youmo* försöker att lyfta fram det individuella perspektivet genom att framhäva dessa frågor men urvalet och svaren tyder på att informationen är mer eller mindre kollektivt inriktad.

Youmo hävdar att de utgår från ett normkritiskt perspektiv och skriver inkluderande genom att exempelvis använda pronomen “hen”. Detta anser vi också vara politisk i den mening att det speglar 2020-talets debatter om genus, jämställdhet och demokrati. Följande mening exemplifierar att *Youmo* skriver inkluderande ” Försök att försiktigt se om hen är intresserad tillbaka”.

Men *Youmo* är motsägelsefulla eftersom de vill vara inkluderande i texter men tekniskt har dem skapat två olika hemsidor till olika grupper av människor. *Youmo* riktar sig till unga nyanlända medan *Umo* riktar sig till “svenska” ungdomar. Varför inte ha en översättningsfunktion på huvudsidan *Umo*? Att ha två olika hemsidor bidrar till ett skapande av maktrelationer, främst mellan etniskt och kulturell olika grupper som i sin tur leder till en positionering av dessa individer.

9. Diskussion

Studiens syfte var att med utgångspunkt av en kritisk diskursanalys undersöka; hur sexuella normer och värderingar uttrycks i en svensk

kontext, samt hur diskurser om migranters sexualitet skildras på webbsidan *Youmo*.

Studien ämnade att svara på två frågeställningar och vi kommer nu försöka besvara dem: "Hur konstitueras och konstituerar Webbsidan *Youmo* diskurser om sexualitet?" och "Hur är diskurser på Youmo relaterade till ideologi?" Enligt Winther (2000 s, 68) diskurs i ett dialektiskt förhållande både konstituerar och konstitueras av den sociala världen. Diskurser hjälper inte bara till att forma och omforma sociala strukturer och processer, utan speglar dem också. Enligt Fairclough är ideologi i CDA genomträngande i diskursen men dessa är ofta implicita och allmänt naturaliserade. Vi kommer bland annat visa hur ideologi påverkar språket (Fairclough 2010, s. 26).

Vi har upptäckt att plattformen *Youmo* konstituerar och konstitueras av fem diskurser om sexualitet. Dessa diskurser är en kulturell, en rättslig, en psykologisk, en biologisk diskurs och en hälsofrämjande diskurs. Men innehållet domineras av den hälsofrämjande- och kulturella diskursen. *Youmo* har en politisk och en institutionell struktur där språket både är en form av handling varigenom människor kan påverka världen men även en form av handling som är historiskt och socialt situerad (Winther Jørgensen & Phillips 2000, s. 68). Vi kan konstatera att webbsidan *Youmo* strävar efter att manifestera en svensk sexualitet som ska främja folkhälsan. Kulturella skillnader försöker jämnas ut och det blir tydligt att migranter ska anpassa sig efter svenska kulturella normer och värderingar.

Med åberopande från regeringen väcktes uppdraget att stärka informationsinsatser riktade mot unga nyanlända. *Youmo* som skapades utifrån ett top down perspektiv har ideologi haft en avgörande roll i skapandet av innehållet på *Youmo.* Informationen konstitueras av fem nämnda diskurser samtidigt som *Youmo* bidrar till att konstituera dessa diskurser om sexualitet.

I ett försök att bryta migranters inlärda normer och värderingar intar *Youmo* ett normkritiskt perspektiv vilket leder till att de konstruerar en normkritisk diskurs som vi visat genom att de bland annat använder begrepp som ”hen” samtidigt som de erbjuder mottagare en annan syn på exempelvis onani. Men i analysen har vi upptäckt att dem inte fullständigt lyckats vara normkritiska utan fortsätter att återproducera vissa normer. Delvis genom att de etablerat två webbsidor för olika kulturella grupper samtidigt som de bygger sina texter på befintliga skrifter. Urvalet av frågor från användare är också ett sätt för *Youmo* att konstituera diskurser om sexualitet. Här kan vi även se en ideologisk påverkan eftersom de väljer ut frågor som är anpassade utifrån politiska intressen.

Ideologi i texterna uttrycks bland annat genom olika modaliteter. När *Youmo* använder sig av hög modalitet demonstrerar de tydligt ett maktförhållande. Effekten av att tala med hög modalitet kan både ha fördelar och nackdelar i att stärka budskap. Att *Youmo* talar med låg modalitet som i den hälsofrämjande och psykologiska diskursen, kan bero på att författarna vill erbjuda mottagarna ett annat alternativ till deras nuvarande uppfattning. Men att tala med låg modalitet kan också bidra till att skapa tvetydiga sakförhållande och förvirrande information.
I den rättsliga diskursen använder *Youmo* en hög modalitet som kan motverka *Youmo*:s syfte och bidra till att mottagaren brister i sitt förtroende för myndigheten. Detta kan leda till en negativ relation och upplevelse av myndighetsutövning.

Ideologin framkommer även i språkanvändning som vi exempelvis har sett genom användandet av språkliga riktlinjer. Makten uttrycker sig också genom semiotiska och retoriska resurser där retoriken fungerar som ett sätt att övertyga. Generellt är *Youmo* inkluderande, stärkande och lättförstådda men i vissa fall är dem otydliga, kontradiktoriska och allmänt flytande som exempelvis i de fall där de använder låg modalitet eller använder ord som kan. *Youmo* uttrycker sig genom institutionella termer men förklarar också formella termer i mer vardagliga uttryck. Genom språket vill *Youmo*

omformulera vissa normer men samtidigt speglar de främst majoritetsbefolkningens sexualitet och sexuella läggningar som vi sett i könsbenämningar. Innehållet formuleras på ett normaliserade sätt och vi tolkar att *Youmo* försöker bryta migrantens syn på tabubelagda ämnen såsom onani genom att erbjuda dem en annan diskursiv syn på sexualitet. Texten vill formulera en "ny" sexualitet hos målgruppen där individer som är tillhörande en annan kultur ska bilda sig en ny sexuell identitet med hjälp av informationen från *Youmo*.

I huvuddrag var innehållet likadant på språket Dari men vi fann vissa skillnader i textproduktionen. Vissa titlar var direktöversatta, medan andra titlar använde andra uttryck och ordval. *Youmo* använder ordet pungen på dari "خایه" , vilket är ovanligt i ett daritalande samhälle. Vi kan se att Youmo försöker bryta mot andra kulturella värderingar snarare än att ifrågasätta den egna. Detta eftersom *Youmo* vill omvandla unga migranters sätt att se på sexualitet som lättare gör att de assimileras i det svenska samhället.

Genom att *Youmo* följer statliga uppmaningar i konstruktionen av språket samt tillämpar sig av modaliteter, retoriska och semiotiska resurser bidrar de till att upprätthålla redan etablerade maktrelationer främst gällande skillnader mellan kulturell och etniska grupper. *Youmo* förstärker också maktrelationer genom att de länkar till statliga institutioner och myndigheter som exempelvis Polismyndigheten och Folkhälsomyndigheten. Trots att regeringen ville stärka information om prostitution, sexuellt våld och sexuella trakasserier kommer ämnet droger först på *Youmo:*s startsida som kan kategoriseras i både hälsofrämjande och kulturella diskursen. Detta tyder också på att innehållet speglar politiska intressen men även stereotypa föreställningar.

10. Resultatdiskussion

I den här delen kommer vi att diskutera vår studies resultat i förhållande till tidigare forskning.

I resultatet finner vi en del likheter med Foucault forskning inom området sexualitet. Foucault menar i sin forskning att sexualiteten har satts i diskurs och att det moderna västerländska samhället har utvecklat olika vetenskaper om sexualitet (Foucault 1990). Detta kan vi genom vårt resultat se då vi har identifierat fem diskurser som är olika vetenskapliga sätt att tala om sexualitet. Ferrelly, O'Brien, Prain (2007) identifierade också tre bakomliggande diskurser om sexualitetens natur som uppenbarat sig i läroplans dokument i Australien. De identifierande en kulturellt bevarande diskurs och vi identifierade en kulturell diskurs. Samtidigt upptäckte Ferrelly, O'Brien, Prain (2007) ett riskminimeringsperspektiv och detta perspektiv kan vi genom vårt material se genom den hälsofrämjande- och biologiska diskurser. Elevernas autonomi är starkt närvarande i det australiska PD- ramverket. Men i de nyare ramverken CFS och CFS2 är informationen om sexualitet mer diffust och med implicita med frågor som tenderar att objektifiera. Materialet på *Youmo* visar på att man försöker framhäva ungdomarnas autonomi genom en normkritisk diskurs. Att *Youmo* använder anonyma frågor kan också tyda på ett försök till att framhäva individens autonomi. Men när ett urval av dessa frågor representeras kan detta bidra till ett objektifierande av gruppen. Till viss del uttrycker *Youmo* sig allmänt flytande med otydliga formuleringar och i synnerhet när det kommer till användandet av ordet ”kan” eller i tal om upplevelser och känslor. Men när det kommer till den hälsofrämjande och rättsliga diskursen är tonen annorlunda. I ett försök till att vara inkluderande av unga nyanlända migranter har de etablerat två sidor men detta kan också bidra motsatsen.

Vårt empiriska material utgörs av en sexualitets genre och diskurserna presenteras tillsammans till ett koncept av sexualitet. Vidare är *Youmo* en institutionell uppmaning var informationen riktar sig åt unga nyanlända. Diskurser om sexualitet presenteras som naturligt given och implementeras i individen genom olika vetenskapliga diskurser.

Anna Bredström visar i sitt resultat hur migranter pekas ut som potenta sjukdomsbärare i Sverige medan vår studie visar på hur migranter kan pekas ut som individer som bör lära sig den svenska kulturen och normer för att inte betraktas som avvikande. Bredströms resultat pekar på att migranter utsätts för rasifierade och sexualiserade föreställningar medan vårt resultat pekar på att unga nyanländas kunskap om sexualitet inte är tillräckliga för att fungera i det svenska samhället. Även Herz forskning visar på ett antagande om att unga nyanländas sexualitet är bundet till deras kulturella ursprung (Herz 2021, s. 180) Bredström och vårt resultat påvisar en idealisering av den svenska kulturen där man har en förmåga att särskilja på kulturella grupper med etniska markörer (Bredström 2008). Detta ser vi tydligt genom att *Youmo* har etablerats endast för unga nyanlända. I materialen kan vi se hur migranter ska lära sig om den svenska kulturen som inbegriper normer om ansvar, jämställdhet, sexuell frihet och säkerhet. Detta betonas även i Herz forskning där han påstår att unga nyanlända behöver få kunskap om "svenska" värderingar vilket inkluderar jämställdhet, kön och sexualitet (Herz 2021, s. 180) Vidare menar Liinason (2017) att diskurser om sex och demokrati, normalt och hälsosamt sex visar på den svenska statens ambition att uppnå jämlikhet i sexuella relationer. På *Youmo* är även den hälsofrämjande diskursen dominerande vilket kan tyda på en statens fortsatta strävan att konstruera en modern, rationell och liberal nation.

Till skillnad från Sherlock Leslies forskning kan vi se hur *Youmo* vill forma en normkritisk diskurs. Den normkritiska diskursen kan behövas för att exempelvis bryta maskulinitetsnormer som Lukkers beskriver kan förhindra unga nyanlända till att söka hjälp (Lukkerz 2021, s. 546). Men trots att Sverige vill framställa sig som en nation med stark människorätts debatt kan

vi fortfarande se hur migranter blir utpekade som avvikande objekt. På webbsidan försöker Youmo vara inkluderade i tal om sexualitet, men de brister med att inkludera mångfalden av kulturella identiteter eftersom de erbjuder översättning på endast fem språk samtidigt som de utesluter vissa könstillhörigheter. Lukkerz är däremot positiv i sin forskning då han framhäver att unga nyanlända är i större behov av särskild kunskap om kropp och sexualitet (Lukkerz 2021, s. 545).

10.1 Metoddiskussion

Först ville vi undersöka *Youmo* utifrån alla dimensioner i Faircloughs tredimensionella modell. Men vid närmare eftertanke insåg vi att det inte var möjligt att analysera den sociala dimensionen då denna inrymde en analys av den sociala praktiken.

CDA är en form av socialkonstruktionism vilket innebär att kunskap inte ger en sann bild av världen. Det framgår också att det kan vara svårt att studera något som man redan har en åsikt om (Winther Jørgensen & Phillips 2000). Det har varit behjälpligt att vara två personer i analysen eftersom vi kunnat påpeka varandras djupgående resonemang och tolkningar som för studien inte var direkt relevanta. Vidare har vi kunnat påminna varandra om att vara så transparanta som möjligt till det empiriska materialet. En fördel med att använda CDA har varit metodens förmåga att kunna avtäcka maktens dolda inverkningar som framkommer textuellt och som går att spåra till ideationella betydelser. Det har varit svårt att bearbeta alla nivåer inom CDA under den korta tid som vi fick för att utföra examensarbetet. Vi hade kunnat fördjupa oss i varje enskild del av CDA om det funnits utrymme för mer tid.

11. Förslag till vidare forskning

I denna studie avgränsade vi oss till två dimensioner i Faircloughs tredimensionella modell. Vi föreslår till vidare forskning som antingen inkluderar eller enbart undersöker den sociala praktikens roll och hur mottagaren konsumerar och tolkar innehållet på webbsidan YOUMO. Vi uppmuntrar också till vidare forskning som undersöker relationen mellan UMO och YOUMO för att upptäcka likheter eller skillnader i innehållet eftersom dessa riktar sig till två olika kulturella grupper i Sverige.

12. Referenser

Bredström, A. (2005) 'Love in Another Country': 'Race', Gender and Sexuality in Sexual Education Material Targeting Migrants in Sweden. *Sexualities* 8(4), 517–535 DOI: 10.1177/1363460705056624

Bredström, A (2008*). Safe Sex, Unsafe Identities: Intersections of 'Race', Gender and Sexuality in Swedish HIV/AIDS Policy.* Diss. (sammanfattning) Linköping: Linköpings universitet

Bryman, A (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 2., [rev.] uppl.: Liber AB.

Ezer, P., Jones, T., Fisher, C., Power, J. (2019) A critical discourse analysis of sexuality education in the Australian curriculum. *Sex Education*, 19(5), 551-567, DOI: 10.1080/14681811.2018.1553709

Fairclough, N. (2013[2010]). *Critical discourse analysis: the critical study of language*. Second edition. Abingdon: Routledge

Fairclough, N. (1995a), *Critical Discourse Analysis: the critical study of language.* London: Longman.

Fairclough, N. (1995b), *Media Discourse,* London: Edward Arnold.

Ferrelly, C., O'Brien, M., Prain, V. (2007) The discourses of sexuality in curriculum documents on sexuality education: an Australian case study. *Sex Education.* 7(1), 63–80. DOI: 10.1080/14681810601134801

Foucault, M (1986). *Sexualitetens historia 2 Njutningarnas bruk.* Stockholm: Gidlund

Foucault, M (1990). *The history of sexuality Vol. 1 An introduction*. New York: Random House, Inc.

Heberlein, A. (2018). *Våldtäkt och kultur: en undersökning av relationen mellan invandring och sexualbrott*. Furusund: Greycat Publishing

Herz, M. (2021). Att uppfattas som ett potentiellt hot. I Ouis, Pernilla (red.) *Sexualitet och migration i välfärdsarbete*. Upplaga:1 Lund: Studentlitteratur

Liinason, M. (2017) Sex in/and Sweden: Sexual rights discourses and radical sexual politics in Sweden, *Cogent Social Sciences*, 3(1), DOI: 10.1080/23311886.2017.1309108

Lukkerz, J. (2021). Sex och relationskunskap för unga migranter. I Ouis, Pernilla (red.) *Sexualitet och migration i välfärdsarbete*. Lund: Studentlitteratur

Ouis, P. (2021). *Sexualitet och migration i välfärdsarbete*. Lund: Studentlitteratur

Regeringsbeslut S2016/02759/JÄM. *Uppdrag angående förstärkta informationsinsatser rörande hälsa, sexualitet och jämställdhet riktade till unga nyanlända och unga asylsökande.* https://www.regeringen.se/4a1167/contentassets/0dd49d4e426f4080b19dacfa3351d99f/uppdrag-angaende-forstarkta-informationsinsatser-rorande-halsa-sexualitet-och-jamstalldhet-riktade-till-unga-nyanlanda-och-unga-asylsokande.pdf

RFSU (2017). Oralsex och munsex. *https://www.rfsu.se/sex-och-relationer/for-dig-som-undrar/satt-att-ha-sex/oralsex-och-munsex/* [2022-01-13]

Sherlock, L. (2012). Sociopolitical influences on sexuality education in Sweden and Ireland. *Sex education: Sexuality, Society and Learning*. 12(4), 383–396 DOI: 10.1080/14681811.2012.686882

Skolverket (2021) *Interaktiv läsning av olika typer av texter* [2022-03-02]

Socialdepartementet. (2018) *Stärkt information om hälsa, sexualitet och jämställdhet till unga nyanlända.* https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/07/starkt-information-om-halsa-sexualitet-och-jamstalldhet-till-unga-nyanlanda/

UMO, 1177 Vårdguiden. (2014). *Språkliga riktlinjer*. https://www.1177.se/globalassets/1177/nationell/media/dokument/sprakliga-riktlinjer-webbversion.pdf

UMO (2016). *Vad behöver unga nyanlända? En studie om ensamkommandes och andras unga nyanländas behov när det gäller frågor kring sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) och psykisk hälsa.* https://www.umo.se/globalassets/umo/block/standardtexter/umo-rapport-vad-behover-unga-nyanlanda.pdf

Winther Jørgensen, M., Phillips, L. (2000). *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur

Webbsidor:

UMO. (2022) http://www.umo.se/ [2022-01-12]

Youmo. (2022) https://www.youmo.se/ti-er/ [2022-01-12]